

Szerkesztői iroda:
Kassa, Kovacsutca 15. sz.
Ez a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adattunk.
Csak bérmentes leveleket fogadunk el.
Megjelenik minden csütörtökön egy félóra, időnként ként (s footaból este) négy óra.

SZÍNHÉSZETI KÖZLÖNY

A vidéki színhészet érdekeit képviselő hetilap.

Feladás szerkesztő: **Báthory Románcsik Mihály.**

Kiadóhivatal:
Kassa, Kovacsutca 15. sz.
hova az előfizetési díjak küldendők.
Előfizetési feltételek:
Égész évre... 6 frt - kr.
Fél évre... 3 frt - kr.
Negyed évre... 1 frt 50 kr.
Két hónapra... 1 frt - kr.
Egy hónapra... 1 frt 50 kr.
Rövidítések bármely napra elfogadottak.
Nyilv-ter sorokent 15 kr. A kinttéri díjak előre fizetendőek.

A propagáció és a fixum.

Meghalt a propagáció éljen a fixum! Ezt hangzattarta a magyar színhészet, midőn az 1877-iki színhészkongresszus határozatilag kimondotta, hogy ezután a fixum k ö t e l e z ő lesz és az új, osztályrészes (proporzionális) igazgatónak engedély nem adatik; a ki igazgatást kezd, fixumra köteles társulatát szervezni. A meglévő osztályrészes társulatok azonban érvényben hagytának.

E határozat kimondása óta hét év telt el. A múltból jelenleg csak három osztályrészes társulat áll fenn, a többi mind fixum társulat.

A „Színhészeti Közlöny” megindulása első percétől ellene volt a proporzionális társulatok művészeknek, miként ez, az 1879-iki évfolyamának, midőn a 2-ik számban olvasható, mert azok napjainkban csak a színhészetet kezdetlegességére emlegethetők.

Hát hosszú évtől óta nem is jutott senkinek eszébe, hogy a propagáció, az általános visszaállítást sürgetse s ezen óhajának a nyilvánosság előtt adatait kifejeztesse. Legutóbb a színhész-egyesület hivatalos lapja pengette meg ez eszmét. Lehet, hogy számításból, lehet, hogy az illető cikkről a legjobb szándék vezérelte, mikor indítványt hirtelt el egyik alakjában becsótatta közre, ez által akart — nevére szerint — a helyzetet némileg segíteni. Igaz, csak egy hirtelt cikket, de a mely azért szinté általános visszatetszést és felháborodást a azért bír nagyfontosságot jelentőségét, mert az egyesület hivatalos lapjában jelent meg elég meggondolatlanul, és tapintatlanul a minék nem szabad lett volna megörömnie.

A vidéki tekintélyesebb társulatok rópirat alakjában, egyre-másra tiltakoztak a propagáció visszaállítás ellen, mint ol karhözvadász intézmény ellen, melynek visszaállítását semmivel kevésbé eddigi vívmányaitkal, megfogadta a nyugdíj-alap növelését, és visszarobotta a színhészetet azon utalatos, gyűlölt, előítélletes korszakba, a melyben tiszteletet nem remélhetne, legfeljebb csak erkölcsi halált.

Lehetetlen, hogy a színhész-egyesület nagyérdemű elnöke Ribáry József, ki jelenleg Kolta, komárommegyei községben élvezi szüneljét, ha ugyan értesült a múlt felháborodásról, — a legnagyobb megdöbbenéssel nem vette volna az első hírt és nyilatkozatot, mely ez ügyben először megjelent. Bizonyára fájdalom töltötte el kebelét azon gondolatokra, hogy azon épületet, melyet az összes magyar színhészet támogatása és közremunkálásával épített 13 éven keresztül, most romba akarják rombolni dönteni, mielőtt a betetőzés munkája megörömnék.

Volt a multban egy pár oly igazgató, de csak egy pár, a kik becsülettel vezettek osztályrészes társulatot, tisztelet adassék ezeknek, mint ritka kivételnek, de a többség bizony csak a szegény színhész szírián élőkötött.

Jelen cikket ezúttal összehasonlított tenni, a propagáció és a fixum között, melyből kitűnik, hogy minden jobb értes és rendszerető színhész és színhészigazgató undorral fordul el a propagációról, mely nem igazságos intézmény. Miként lehet az igazságos intézmény, midőn a tagok csak a terheknek viselik közösen az igazgatást, de a jövedelmeket nem. Az igazgatónak mindig megvan a maga akció, ha csak a napi költség jog, be ezenkívül minden hat héttől — meg pedig szabottan napon, — csak nék meg fel jutalmójuk. A város kivételével, előleges berletisínálással betesz az igazgató a közös költségbe oly összeget, a mennyi neki tetszik. Az új darabokat a társulat költségén szerzi be, azok kirakoztatásait a társulat fizeti, pedig egy a darabok, mint a szerepek az igazgató tulajdonosa mennek át. Ruháztárt is a társulat tulajdonosa gyarapítja, igazgatót köllötték ruha-, könyv- és diszkrétár, melyekről a társulat, neki előadásoként D. D. címzen bért fizet, szintén a társulat költségén utaztatja egyik városból a másikba.

Proporzionál a számadást minden hat héttől volt szokás tartani. S ha ez idő alatt a társulat keresett is tetemes összeget, a közös költségbe anyai

sok kiadás szerepelt az igazgató jövevényéből, hogy a tagok által remélt előzárando szép összeg, a közös számadással rajnai csekély összegre csappant le. S míg egy előrendű tag sajnosan tapasztalta, hogy hat hét alatt alig keresett 10—15 forint, addig az igazgató csak a D. D. címzést és a feljutalmójukat jövevényéből zsebreagatót legkevésbé 120—150 forintot. Hat igazságos intézmény az ilyen?

Lássuk csak a fizetéseket. Volt olyan igazgató, a ki fixum társulatnál 35 frt gágot sem kapott volna, a mennyiben rossz színhész lévén, de azért társulatnál ő és neje huztak a legnagyobb próportiót, míg egy előrendű tag, a ki fixummal 80—90 frt gágot kapva, sokkal kisebb próportióban részesült, mint az igazgató. Hol van itt az igazság?

Minden dolgot rend a lelke. Már pedig próportionális társulatnál rend nem lehet, mert nines miből büntetni. A tag readeesen előlegezve van, az igazgató pedig előlégbe nem fogja a büntetés pénzt kiadni, ebből kifolyólag a rendeltensegök és botányok soha véget nem érnek. Csak olyan igazgató kívánhatja a propagáció visszaállítását, a ki a rendet, pontosságot nem szereti és szeret a sötétben halászni.

A fixum a nál ellenben, az igazgató fenntartásához a saját mind társulatán tekinthető. Nines kiadó annak, hogy a tagok minduntalan kérésre vonják a legeskevényebb dolgot miatt, és folyton bejelentésekkel kezdnek számadásba. A rendeltentet tagot megbüntetheti, mert van kikötött fizetése, viszont a tag követelheti gáziáját, mert megszolgált érte. tehát jogosan is számíthat rá. S ha elemi csapás, vagy az igazgató hibáján kiülő származó költsémenyek folytán beáll a jövevény-melenség s a gágnak az igazgató csak felét vagy negyedrészt képes kifizetni, meg e kedvezőtlen helyzetben is egy hónap alatt több pénzt kap a tag fizetéseken, mint a proporzionál 3—4 hónap alatt, a hol soha nem tud kiutalni az adósság labirintusából. A fixummal azonban jobban beoszt-hatja magának járandóságát, mert van mire számíthatnia, minnek folytán rendeztette anyagi viszonyok között élhet.

Orrendjen a magyar színhészet, hogy a legnagyobb mélytől, a propagációról megzsababdult, ne kívánja azt vissza, sőt inkább egész érvellyel és lelkesedéssel azt hangzattassa. a mit ezidőtől hét évvel, hogy: **Meghalt a propagáció, nyugodjék békével, éljen a fixum. ! !**

Veritas.

TÁROZA.

Apróságok Réthi Mihály életéből.

III.

Az öreg Réthi Mihály népiesen jellemző tömegkeres magyár jellegűből a fővárosi élet legkevesebb sem forgatta ki. Volt az illői uton egy háza, de abban csak télen át lakott, nyáran pedig a kőbányai hegyen a szőlője alatt házaszkodott, vagy mint mondják, „kis kúnyhában” éldegelt több éven át, hol szőlőjét maga kaplógatta, megkelt termését, a homokos nektár” többöyre „kes komjárák” Szigeti József derék művésztünknek adta el jó drágán.

Onnan jött be gyalog próbakra és előadásra, ha éppen népszínműt adtak, a mi királt az ötreves és hatvanas éveiben a nemzeti színházunk néha havonként alkál egyszer-kétszer fordult elő. Előadás után pedig, királt fiatalabb korában, hiában marasztaltak pályatársai hálaírára, s csak visszagyalogolt a szőlőbe, mert mint mondák: „Jobban esik az alvás ott kűn a bundán”.

A szőlőmunka már a negyvenes éveiben kedvelt foglalkozás volt. Szőlője alatt egy darab földön konyhakertet tartott, melyet szinte maga m elt s onnan látta el családját főzésekkel.

Egykor meg a negyvenes évek egyikében Sz... sky nevű kardonokot eszköz kivitte szőlőjebe s igyekezett vele a mezei életet megked-

veltetni. Sz—nak kedves étele volt a tarhonya, de mint borsmagyert származásu nem ismerővén annak készítését módját, azt kérdezte Réthitől: hogy terem a tarhonya?

Réthi különös kedvelője lévén a tréfának, azt mondák: Hat csak vesd el kes komám, mint a búzát, majd kikél az. Nézd csak adok én neked egy darabka földet, azt bevetheted vele. — El is vetette Sz... sky a tarhonyát s néhány nap múlva a jól megporhanított földben kezdett kinőni a dudva, melyet Sz. természetesen tarhonyának képzelve, dicekéről emittette fel a színház udvarán jelen volt pályatársak előtt, hogy már szépen kikélt az ő tarhonya vetése. Tízment aztán erre oly homorí kacsaj, Réthi aztan megmargyarázta neki, hogy a dísznőknek két bőre van; a külső bőrt, a szőrt kölfere szokták venni, ezenkívül egy meenyű dísznőkarimkát, tudományos könyveket kötnek bele, a belső bőrt pedig a szalonján hágják.

Nem sok idő múlva aztán a „Vörös ökrök” szállodába néhány bitort sertielt lajtottak be. Az épen ott néhány pályatársai jelenlevő F... Soma észrevéven, hogy egyik hízott serten, hogy most már nem lesz jó a bőre kölfere. „Nem is lesz az lesz abból Soma — jegyzi meg egyik színhés — hanem szalonján.”

Jo jó barátom — felelt F... — hiszen az lesz az alsóból, de a felsőbír is át van vágva, a szőrv. Vagy te meg azt sem tudod, hogy a sertenek két bőre van.”
Lett erre aztán óriási hahota s valahánykor aztán F... előzotta k-dvencet nemzetgazdasági elméletet, miding ezt az esetet hozták elő. „No hiszen a ki egy dísznőről két bőrt tud lezhzni, annak semmi sem lehetetlen.”

K. S.

H i r e k.

A pécsi színhégyi bizottsághoz A r a d i Gerő színhészigazgató, már beküldte terlt társulatának névsorát. A beküldött névsor szerint visszazannek Peesre: Aradi Emília, Arányi Desző, Arányiné, Somogyi Károly, Somogyiné, Litznermayer Sidő és Poldi, Kóssy, sugó, Fordai, Hálaiz Albert, Réthi István, Kibécs, Muskóczi Feréz, Bánatiné Tóth Berta, Szigeti Izabella, Uj tagok: Bodroginé, operette komika és anya-szerepre, Bodrogi Lina, drámai és titkátként szende és nev, Eszék Emma, fiatal hűsű és drámai szende, Nyilas Ilon, operette és népszínműt énekesnő, Postai Elza, operette és népszínműt énekesnő, Benyóné, Falduné, Papp Kornéla, Szabó Berta, kardonoknál; — Berényi Gyula, drámai hős, apa, operette bariton buffo, Csige Lajos, népszínműt és operette bariton, Dalóczy János, kedélyes apa és jellemkomikus, Csiki Soma, lyrai szerelmes és társalgó, Ferenczy Gyula, drámai jellem, intrikus, Gyöngyi Izsó, boviánt, operette tenorbuffo, Kápolnay Béla, operette tenorszó, szerelmes és népszínműt énekes, Langer Viktor (Tizta Aladár) karmester, Faldy Vilmos festő, pantominikus, burleszk-komikus, Fekete Jakab, Miksei József, Zölömy Lajos, Szentgyörgyi Elek kardonoknál. Mártony Péli titkár.

— **Mezay Péter**, a fővárosi nejkör tagját sulyos csapás érte, a mennyiben seje szűlt. Ajtai Lila, tudó és agyártalalozásos szer. 1-én megkötö a budapesti klinikán 35 éves korában. Nyugodjék békében.

Jutalomjátékok M. Szigeten. Fehérvári Otó jutalomjátékát szíre került. A fekete-szemű leány

mind hamis" és „Fípsz, a híres nőszb." Az előbbi darabban Vinczéz (Lukretia) és Hóllottai Erzi (Rózsa) szép alakításával gyönyörködött a szép színház megalakulása óta, az utóbbiban pedig Vinczéz (Fehérvári Ottó (Fípsz) kifutón sikerrel játszott, és fúrge látoknak tapstolt. — Vinczéz jávára „Fourelhamm essid" adott szep szamu közönség előtt. A derek művésznő tisztelő elő-jelente alkalmával elővirágzóban araszítotték el, hogy piteczek szobhoz nem jutathatót a meghatótságot. Az előadás sikereit a jutalmazton kívül: Geröfi (Bernard), Fehérvári (Rustionos) és Batori Iliu (Lettellier Mari) künö jateka emeltek. — Latábar Deszós és neje jutalmó jatekai a „Oziganj" adottt előadásával ismét közönség előtt. Pedig még szep arca előadás, melyet az is emel, hogy szep jutalmazott ezen az estén. — A mai talán nélkül es kö természetességét jászta a vizmszeret, nagyob közönséget érdemelt volna (M—s.).

— **Szerződtelek** (Folytatás). Kubyai Márton salonkómán és bonviart, Szupa társulatát, ki Nagyzsye szingargatóhoz, Megyeri helyre, ki megváltik okt. 1-en a szegedi színtársulatot. — Hegedűs Zsigmond operette-énekes és színező, Volgyi társulatot Komlós József szingargatóhoz. — Eszékí Emma fiatal hős és drámai szende Lászy V. szingargatóhoz, Aradi Gerő színtársulatához. — Köviny Júlia Lászy társulatát, Komlós Józsefhez. — Lipsey Áné Anna, anya és komikán Komlós József társulatához. — Zsarnay Katalin operaette és népszimű-énekeső ugyanda. — Lorándi Tivadar és neje Szombathalji Anna, Bogórtárulalához. — Kolozsvary József és neje Rónai Karolina visszaszerzőtek Jakabóti Sighyhoz. — Kautai Teréz operaette és népszimű-énekeső Janóti Szekesfehérvához. — Laky Eugenia op. és népszimű-énekeső Balog társulatát Szekesfehérvához. — Somogyi Antal és neje Komlóshoz. — Medgyaszai Ilika ugyanda. — Kerekcs Mihályi ugyanda. — Kelemené Molnár Gizella anya és komikán Szék-lesfehérvához. — Homokányé Barna Mari dráma-anya és hőső ugyanda. — Zsarnay Zoltán komikán Komlós Vinczéz társulatához. — Nagy Gyula kardinál Komlós színtársulataól Komlós szingargatóhoz. — Kelemen Imre festő és színező, Aradi Gerő Komlóshoz. — Püspöki Imre és neje Jakabóti, Mosonyi Károlyhoz. — Hubay Aranka drámai szende Nagyzsyehez. — Zsarnay Miklós kardinál Komlós társulatához. — Babarczy Andrási, Aradi Gerő társulatát, Komlóshoz. — Miskolci Henrik szep Kreesanyi társulatához. — Csige Lajos népszimű és operettebanista, Polgar Károlytól, Aradi Gerő színtársulatához. (Folytatjuk.)

— **A hatodik rőpirat.** Emelittök mult havi számaink egyikében, hogy Bényei István, a szingargató, a hatodik rőpirat, azaz a hivatalos pap szerkesztése, lapja aug. 16 ki számban egy cikket írt a fixum előtérleése és a promózió visszaállítás mellett. Bényei megmondhatlan eljárása, a vidéki színeszet körében általános felháborodást idézett elő a színtársulatok most rőpiratalkájában erős kifejezésű kiseretében meghoránközönsüknek adnak kifejezést s váltvetez odaműködnek, hogy Bényei iradaigazgató állását a decemberi közgyűlésen elmozdítsák. Eddig Jakab Lajos, Mándoki Béla, Kreesanyi Ignác, Tóth Béla, Aradi Gerő és Sighy Zsigmond színtársulatának tagjai nyilatkoztak, mindnyájan a színtűgy feloldására bírók, a városnak a promózió visszaállítását és Bényeiék, ki hivatalosok, ellenkerő állapóthura helyezte magát: bizalmatlanságot szavaznak.

— **A kolozsvári színház** életében valóságos aera támadt, a móta E. Kovács Gyula a művészt, a ki rendkívül nagy tevékenységet fejt ki, hogy aszínházi előadások iránt a társadalom minden körében meleg érdeklődést keltsen. Az, hogy a kolozsvári színház kezdetleges gépezete mellett a „Strogoff Mihály uszá" és a „Dráma a tenger fenekén" című látványos darabokat, meglegő sikerrel adták elő, csaknem egészen a Kovács Gyula érdeme. Sehő az országban annyi történelmi magyar drámát nem hoznak színré, mint a színházban a s a legmegelőbb jelezte, folytatást hátra ismét. — Oka ennek az a lelkesedés és előszerelet, melyet E. Kovács Gyula az ilyen darabokat rendezni, játszani és játszani szokott.

— **A szekesfehérváki színtársulat.** Tóth Béla igazgató alatt a közönség tagokai általánosan a Bator Iliu szíma, dráma, vígjátkái szende, nagy és soubrette (az ország színeszetei képeződői) Domanyé Fekete Rózsa, drámai és vígjátkái szende, hőső, Kende Gizella szep és társalgai. Fehérvári Erzi, Fehérvári Rozsika, Komlós Béla, drámai anya és hőső, K. Molnár Gizella, anya és komica. Reiser Antónia, operaette-és népszimű-colorator énekeső. P. Orszá tergette, opera-colorator énekeső, Kautay Teréz népszimű-énekeső, Keresztesi Lászy énekeső és népszimű-énekeső, Balogh Lajza, Szombathelyi Vilma, Nagy Erzi, Kovács Károlika, Csomayfy Marika, Molnár Pirocska, Tiszáné Iliu, Erdélyi Hajnalka, Nagy Erzi, Hegyi Lajza, Komlós Béla, Komlós Béla, hőső és népszegzőznök. — Férhatk: Miklós Gyula, színező, rendező, hős és jellem. Sz. Nemeth József, kedélyes op. és opera-buffó énekes. Domány Mihály, szerelmes, jellem op. és opera-buffó énekes. — Népszimű-énekes: Kőrösi Lajos, operaette-és népszimű-banion énekes. Haday Sándor, operaszimű-és operette-banion énekes. Bárdy Lajos, dráma-és társalgai szerelmes. Moóry Sándor, operaette-buffó,

comi us és bonviart. Tólvölyi Béla, társalgó és szerelmes. Aranyos György, társalgó és operette énekes, Dumony Albert, komik, dráma és társalgai szerelmes. Keresztesi Lászy, társalgó és szerelmes. Batori János, ügyő, aszínész. — Dunay Árpád, Makray Dezso, Tisztai Károly, Erdélyi Márton, Ozimádia László, Muróly Ernő, Borbély Sándor, Kaszkovics Odó, Farkas János, és népszegzőznök Tóth Béla, igazgató, Balogh Györgyi karnagy, Bocsey József, szep, Nagy József, színező, Tamassy Ferenc, társlatnok, Jambor, Zsug, díszmester, Tóth Béla, penztársalgó, Fodrács, dísznök, díszmester, szep szög és jegezőznök.

— **Az új operaház gazdálkodása.** Az operaház igazgatója, mint értesülők, csak trükra 10 ezer forint költött el, jölehet 3 ezer forint bőven elegendő lett volna. De no ilyen a gazdálkodás, mikor egy kizindros papírindozót 20, egy vázonszögőrt pedig 60 forint kiadónak a szakértelmienek.

— **Egöriben.** Kreesanyi Ignác színtársulata iránt, a közönség általános érdeklődést tanúsít s ez az érdeklődés mind előadás alkalmával fokozatik, így közelebb Erdélyi Marietta jutalmójátékain. A művésznő az alkalmával a Traviata operát választja. Az egrí intelligencia méltán volt kíváncsi e nagy opera előadására s a jegyeket már napokkal előbb annyira elkárhozták, hogy mintegy 150 ember hozzá sem jutott. Az előadás alatt a közönség, a lelkesedés minden jeleivel elhalmozta a kedvet énekesnő, számos csokor, koszorú, és értekes ajándék adottat neki. Egy gyönyörű korok kek és bordóróvós szimű szallagán s felirat állt: — Az Eger és Vidéke szerelmisségőitől, Erdélyi Mariettának. — Traviattát legközelebb kővinyára vezetelték föl.

— **Kolozsvárra.** Ajtai K. Albertné, Szabó Peji unyó, egykor kedvelt magyar színesznő, egy helyregratás megtevére kert fel benniták. Ugyanis a „Szabótelepű Közlöny" után emelittök, lapunk t. évi július 31-iki számban, hogy Szabó Krisztinának, Lászy Vilmos színtársulata tagjának nevelésében nyertek szimű sikereket: Szabó Peji, Matrai Mari és Laura, Nagy Lajza és Keeskes Róza sz. Erre vonatkozólag Ajtaié Szabó Peji unyó kijelenteti korai általunk, hogy ezen állítás nem felel meg a valóságnak, mert a menyire emelittök t. ö. és emelittök barátai, azt mind jász s orgalmuknak és szílesük utmutatásának köszönelnek. — Színtársulatunk egyelőre nyíregyházi társulatát követeli el, mert a tén az, hogy Szabó Krisztina valóban nem volt az illető hölgyek tanítója, aki labar akkor meg kezdő színesznő voltak, mikor Szabó Krisztina már előszünetű anyaa és hőső szerepet játszott Debrecezen és Kolozsvárra. Künöben az nem székes hogy valakinek az iskolajólátó kikerényj egyik-másik színesznő, mert az maiapaasz is megtörténik hogy a kezdetéheségek az előszünetűk közvetlen tapasztalás. Iátszóbb és éleink megfigyelésből is sokat tanulhatunk. Így értelmezte nyíregyházi kolégának a dolgot, de rosszul fejezte ki magát s ebből származik az érdektől, mint ezenel helyszíngazgató.

— **Mindnyá jol megváltott.** Bogó Alajos színtársulatának, mint bizonyítást az ottani „Morus" követőző sora, hogy a színtársulat meg van elegendő közönségükkel, legjobban bizonyítja azt, hogy a közönség is megvan elegendő társulat működesével. Mert bizony vajmi ritka eset nálunk, hogy a közönség oly nagyokú érdeklődést tanúsítson szimű produkciók iránt, mint téské azt most, szemben Bogó társulatának produktióival. De hát e társulat meg is érdemli teljes mértékben ezt a ritka érdeklődést és rendkívüli pártfogást. A legjobbak akarattal a legnagyobb szorgalmat párosítja, csakhogy érdemesse tegye magát arra a bizalomra, melyet taladalmunknak elejétől fogva talalkozott. Tán az őszes tagjai az igazgatótól kérte az utolsó kardinálkig, miharta a képművészet közzönség tudatáról, mint megindékony felismágy, hogy arra irányuló igyekezetet, hogy az egyes előadások alkalmával neki jutott feladatát a legjobb tehetségű képest oldja meg. S talán éppen ennek a díszesretetorekés s elismerésre méltó bugyalomnak köszönhető főleg, hogy az előadásoknak majdnem mindyegike csakugyan tökéletesen összevázta, a közönség igényeit minden tekintetben elegendő módon foly le.

— **Csiky Gergely** a nyarón új drámát írt és azt már be is nyújtotta a nemzeti színházhoz. Címe: „Lydia," a három felvonásos mű hősője egy fiatal szép lány, ki balvégzetes szerelmeinek esik áldozatát, mert oly féltékeny ment nőül, kinek halálba zótt testvére élen nagyot véteit.

— **A budai színházban** Ebergényiné Amália jutalmul „Oh azok a férfiak" vígjátkát adottat közepzárna közönség előtt. Ebergényiné tehetségese alakító színesznő, ki minden feltepek megérdemli a közönség elismerését. Ronttal is több jász tapost kapott az egré tanácsos szerepében, ezenkívül egy nagy bokretal. — Znojenszky Gyula, fardíratlan szorgalmu karnagya javára a „Tulipán szíze" és „Tíz lány egy ferj sem" operaette keríték szíre lett há előt. Pajor Emilia és Rethy Laura sok tapshan rendezésűt, valamint Gondáné Béla is sűrű tapstot kapott. A „Tíz lány" műve Bethy Laura, Pajor Emilia és N-meth János bravuralk énekeltek. Boross Lajos jól megfelelt szerepének. — Össz. Erika igazgón és értelmesen szavalt egy költemény.

— **Jellemző.** Gazdag alföldi városból kellett hozdálni egy nagy színtársulatnak. Hatvany

előadásból bevett az igazgató összesen 2400 forint három hó alatt. 61 előadásra esik pedig 2440 forint napi kiadás, tehát a kiadásra rá kellett fizetni 40 forint. A három hó alatt bevett a direktor 5440 forint, mert már a gyönyörű állapot után hogyan kell megdézni? Ugy, hogy az igazgató és neje, mind-nélket zálogba tették, csakhogy a társulatot, tisztességesen kivihessék a városból. Ez az eseta a mult hónapban történt, egyik nagyob alföldi városban.

— **M-Szigeten,** aug. 30 án Madách nagyhírű műve „Az ember tragédiája" oly nagy szamu közönség előtt került színré, a minőt meg egyhamarjában nem látták a színházban. Mind az előadás, mint a kiállítás teljes sikerült. Batori Iliu (Éva), Geröfi (Ádam) és Széles (Luceifer) a farszót, nehez szerepet lankadás nélkül és nagy bravuralk játszókat mindvégig. — Aug. 31-én és szept. 1-én ez a darab ismételteték és mind a két ízben tett há előt.

— **Szekesfehérvárra** a töl színtársulat okt. 4-én szándokozott Tóth B. igazgató megkezdéni Vörösmartyknt „Árpád ebrődeső" ez. drámai költeményével és Dobsa János „IV. László" drámájával. A színtársulatoknak ily korai kezdéső, az ottani sajtó károsnak tartja azt az igazgatóra, mint a színgyűze neve. Hírlik, hogy a menyiben az igazgató az előadásokat okt. 14-én előbb akarna megkezdéni, nem fogják megengedni. Ugy az előre látó pártolás helyre miatt, — a mi a korai kezdéső valószínűleg befolya következet, — kénytelen legyen az igazgató súlyos dafeizelti kőzdeni.

— **Nagyváradon,** szept. 1-én került előszere „Óiga" színtűgy sikerült előadásban. Ez főbb szerepek között: Hunyadi Margit, a vizmszer-pősz, Nagy Ilohyka, Gócsinéi, Somló, Szirmai, Mako és Megyeri tüntek ki. Megjegyzésre méltó, hogy a legkisebb szerepet is előszünetű tagok játszótk. Közönség közep számmal volt jelen.

Tudomásul.

I. — A kik az utóbbi napok alatt nem kaptak tőlünk levelet, vagy — ajánlaskint folytán — egyes igazgatókól az ideig sem felszólítást sem pedig szerző dőst, azokkal sajnálatlan tudajny, mikép érdékköben tett fáradozásunk eredményre nem vezetett.

II.

Komlós József színtársulatához áltunk szerződötlet tagok előlegeit és utóköszöletit szept. 14-én tesszük postán. Tajköszölés azonban kijelentjük, hogy a szerződésekben kikötött összegeknél, egyáltalán senki több eelőlegre ne számítsion, mert kérelem semmi szim alatt sem fog teljesitenni. — Egyezsersmind kérjük az Igólóra szerződötlet tiszelti tagokat, hogy szerződéskint értelmében okt. 1-én, rendeltetők helyün okvetlenül megjelenjen szíveskedjünk.

Kelt Kassán, 1884. szept. 11.

A színházi ügynökség.

Szerkesztői üzenet.

S. K. Ön azt kerdő tőlük, hogy mi történik a Palmak Iliu által hirdetetű 50 aranyo-pályázatal? Bizony erre mi nem felelhetünk, szíveskedjék e tekintetben közvetlenül az illető művésznő fordulni, a népszínházhoz címzere levelet. — Ó talán felvilágosítást adhat ez ügyben önnök.

Színtársulatok állomáshelyei.

Aradi Gerő Kaposvár. — Balogh Alajos Baja. — Binfalvi Béla Léva. — Bogyo Alajos Makó. — Csöka Sándor Buda. — Gáspár Jenő Peeska. — Geröfi Andor M. Sziget. — Grim János Nagyhalmagy. — Hegyi Gyula Déva. — Homokay László Székely-Udvarhely. — Jakab Lajos Tata. — Jáni János Orsova. — Kárpáthy György Vág-Ujhely. — Kreesanyi Ignác Eger. — Lászy Vilmos Nyíregyháza. — Mándoki Béla Zombor. — Miklós Gyula Mező-Túr. — Mosonyi Károly Arad. — Nagy Vinczéz Nagyvárad. — Pest János Nagykőrös. — Polgar Károly Pösgy-Sz. Erőrgy. — Sighy Zsigmond Scaaras. — Bárdi Károly Salgó-Tarján. — Gü Sándor Tornalja. — Balassa Károly Duna-Fővár. — S-gedi Mihály Kun-Szt.-Márton. — Nyeki János O-Morozicza. — Szilágyi Béla Tóty. (Erdély). Tóth Béla Békés-Gyula. — Várdy Ferenc Nagyzsye. (Erdely). — Volgyi György Karczag.

Felhívás.

Alólírott datarsulatni igazgatóknak szüksége van egy énekesnőre, egy szende színesznőre, egy népszimű-énekesre és két segédszíneszre. A kik tehát szerződötlet akarnak hoztam feljöppi díjazsa, azok szíveskedjék felteletüket volem tudatni. Helyeiket azonnal elfoglalhatják. Utóköszöletüket megkerészköznök azonnal megírtéim.

Berettyó Újláta (Bihar-megye) szept. 9. M o s z y Béla dalt. igazg.